అమ్మమనసు!

శారదా అశోకవర్ధన్

"శరత్!... శరత్!" పరుగెత్తుకుంటూ వొచ్చి పిలిచింది, రోడ్ను దాకా వొచ్చి జగదాంబ సూటుకేసు చేతిలో పట్టుకుని, పెద్ద పెద్ద అడుగులు వేసుకుంటూ, వెనక్కి తిరిగి చూడకుండా, తనని కాదన్నట్టు నడుస్తూ పోతున్నాడు శరత్!

"శరత్! శరత్!" ఇంచుమించు పరుగెట్టినట్టుగా నడుస్తోంది జగదాంబ.

శరత్ పక్కనున్న ఆటో ఎక్కి 'పోనీ' అన్నాడు.

"శరత్!" అని పెద్దగా అరుస్తూ పిలిచింది జగదాంబ అది రోడ్డు అన్న సంగతి కూడా మర్చిపోయి. ఆటో ఆమె గుండెల మీదుగా పోతూన్నట్టుగా అనిపించింది. గుండె ముక్కలైనట్టనిపించింది కళ్లు తిరిగి కనుగుడ్లు రోడ్డు మీద పడిపోయినట్టుగా అనిపించి, చీకటికి రోడ్డు మీద ఏమీ కనిపించక ధభాలున అక్కడే పడిపోయింది జగదాంబ

"ఎవరో పాపం! ఉన్నట్టుండి పడిపోయింది"

ఎవరో పిలుస్తూ పిలుస్తూ పరుగెత్తింది ఆ అబ్బాయి వినిపించుకోకుండా ఆటోలో వెళ్లిపోయాడు అంతే! ఈమె పడిపోయింది"

"వెంట ఎవ్వరూ వున్నట్టు లేదు ఇప్పుడేం చేద్దాం ఆసుపత్రికి తీసికెళ్లి చేర్పిద్దామా?" మరో కంఠం

"ఆఁ. మనకెందుకు? ఋట్టుకుంటే ముప్పులొస్తయ్ మరో గొంతు

"అయ్యో! నన్ను ఆసుపత్రికి తీసికెళ్లకండి ఇంట్లో పడెయ్యండి" అని చెప్పాలనుకుంది నోట మాట రావడం లేదు కళ్లు తెరిచి వారికేసి చూడడానికి ప్రయత్నం చేసింది చుట్టూ జనం మసక మసకగా కనిపిస్తున్నారు పెదవి విడడం లేదు మాట్లాడడానికి!

పాపం! ఆడకూతురు! ఆసుపత్రిలో చేర్పించేసి పోదాం దిక్కులేని దానిలా వుంది" అంటూ కొందరు ఒక ఆటో ఆపి ఆమెని మోసుకుని ఆటోలో పడుకోబెట్టారు మెల్లగా!

ఆసుపత్రిని తలుచుకుంటే ఆమె గుండె మరీ వేగంగా కొట్టుకోవడం మొదలెట్టింది. అనుకోని ఈ సంఘటనకి ఒళ్లు జలదరించి పోతూంటే, శరత్ జ్ఞాపకం వొచ్చి కళ్లు వర్షించాయి

ఆటోలో నుంచి ఒకతను దిగి ఆసుపత్రి అవుట్‌పేషంటు డాక్టరుకి చెప్పి స్ట్రెచ్చరు తెప్పించి ఆమెని దింపి లోపలికి పంపించి, వెళ్ళిపోయారు. నర్సులు ఆమెని లోపల పడుకోబెట్టారు. ఆసుపత్రి వాతావరణం చూడగానే, నిజంగానే సొమ్మసిల్లిపోయింది ఆమె. "నీ పేరు...".. తట్టి తట్టి కొట్టి అడుగుతూన్న నర్సుతో మెల్లగా చెప్పింది... జ..గ..దాం..బ.." అని.

బి. పి. బాగా ఎక్కువగా వుందని అడ్మిట్ చేసుకున్నారు ఆసుపత్రిలో. కళ్లు తెరిచి చూసిన జగదాంబ వార్డులో మంచం మీద పడుకునుంది. పక్క మంచం పేషంటు దగ్గరున్నావిడ, జగదాంబను చూసి, "హమ్మయ్య! ఇక ఫరవా లేదు. మూడు రోజుల తరవాత ఇప్పుడు కళ్లు తెరిచి చూశారు అంది. నర్సు గబగబా వొచ్చి నాడి చూసి నవ్వుతూ, "ఓ.కే! ఫరవాలేదు!" అంది

జగదాంబ కూడా సమాధానంగా చిరునవ్వు నవ్వింది

"మీదే వూరు?" అడిగింది నర్సు.

"మీ ఇల్లెక్కడ?"

"హిమాయత్‌నగర్!"

"మీరు రోడ్డుమీద పడిపోతే ఎవరో పట్టుకొచ్చి యిక్కడ చేర్పించారు. మీ వాళ్ళెవరూ రాలేదు బహుశ చేర్పించినవాళ్ళకి మీ యిల్లు తెలీదు. మీ వాళ్ళకి మీ రిక్కడున్నట్టు తెలీదు మీ వాళ్ళకి చెప్పమంటారా?"

"ఒద్దు! నేనే వెళ్ళిపోతాను" కంగారుగా అంది జగదాంబ!

"మీరు వెళ్ళేస్థితిలో లేరు. కనీసం రెండుమూడు రోజులైనా వుండాలి. పేపర్లో ప్రకటించినట్టున్నారు మీగురించి."

జగదాంబ కంగారుపడుతూ "ఏమని?" అడిగింది.

"ఫలానా పేరుగల వ్యక్తి, ఫలానాచోట పడిపోతే ఆసుపత్రిలో చేర్పించారు. బంధువులూ, కుటుంబ సభ్యులూ ఫలానా ఆసుపత్రికొచ్చి ఆమెని చూసుకునివెళ్ళొచ్చు" అని.

జగదాంబ కళ్ళలో నీళ్ళు సుళ్ళు తిరిగాయి. ఏదో అవమానంగా ఫీలయింది. సిగ్గుతో బిక్కచచ్చినట్టనిపించింది. కానీ వెంటనే ఏదో స్ఫురించినట్టయి, కళ్ళు కాంతివంతమయ్యాయి "సిస్టర్!" అని పిలిచింది.

"ఏమిటి?" సిస్టర్ నవ్వుతూ దగ్గరికొచ్చింది.

"నాకోసం ఎవరైనా వొచ్చారా?" అడిగింది ఆత్రంగా.

"లేదు" అంది సిస్టర్.

"మీ ఫొటో, మీ పేరూ రెండూ పేపర్లోకూడా వేయించాం. పోలీసురిపోర్టు రాగానే!"

"అవునా?" కంగారుగా లేచి కూర్చోబోయింది జగదాంబ.

ఒళ్ళు తూలినట్టయి లేవలేకపోయింది.

"లేవకండి. పడుకోండి. ఏం కావాలి మీకు?" అడిగింది మెల్లగా వెల్లకిలా పడుకోబెడుతూ నర్సు.

"ఏం వొద్దమ్మా! నాకోసం ఎవరూ రాలేదా?" దుఃఖాన్ని దిగమింగుకుంటూ జాలిగా నర్సు కళ్ళల్లోకి చూస్తూ అడిగింది.

ఆమె మాటల్లో, ఆమె చూపుల్లో. ఆమె ఎవరికోసమో ఎదురుచూస్తూ తపించిపోతోందని అనుకుంది సిస్టర్.

"ఎవరూ రాలేదండీ! మీరు ఎవరికోసం ఎదురు చూస్తున్నారు?" సందేహంగా అడిగింది.

జగదాంబ మొహంలో బొట్టూ, కాటుకా ఏమీ లేకపోవడమూ, మట్టెలూ, మంగళసూత్రాలూ ఏమీ లేకపోడంవల్ల ఆమె విధవరాలో అవివాహితో అర్థంకాక అలా అడిగింది.

జగదాంబ సిస్టే రడిగిన ఏ ప్రశ్నకీ సమాధానం చెప్పలేదు. గట్టిగా కళ్ళుమూసుకుని ఆలోచనల్లో పడిపోయింది అదిచూసి సిస్టర్ ఆమెని యింకే ప్రశ్నా అడగకుండా వెళ్ళిపోయింది.

రోజులు గడుస్తున్నాయి. జగదాంబ బి. పి. తగ్గడంలేదు. ఆసుపత్రివారిచ్చే భోజనం ముట్టడంలేదు. ఎవ్వరితోటీ మాట్లాడడంలేదు. ఎప్పుడూ శూన్యంలోకి చూస్తూ ఏదో ఆలోచిస్తూ పడుకునుంటోంది. డాక్టర్లూ, నర్సులూ, ఇరుగుపొరుగు పేషంట్లు తాలూకువాళ్ళు ఎవ్వరితోటీ మాట్లాడదామె. ఆమె మనస్తత్వం ఎవ్వరికీ అర్థంకావడంలేదు. 'సైక్రియాటిస్ట్' వొచ్చి చూసివెళ్ళాడు ఆమెనిండా గుబులునిండివుందనీ, ఎవరికోసమో ఆమె తీవ్రంగా ఎదురుచూస్తోందనీ, ఆ నిరాశవల్లే ఆమె మాట్లాడలేకపోతోందనీ. ఆమె ఎదురుచూసేవ్యక్తి కనిపిస్తే తప్ప ఆమె పరిస్థితి మారడం కష్టమనీ చెప్పివెళ్ళాడు.

మామూలుగా అయితే ఈ ధర్మాసుపత్రిలో కానీ ఖర్చు చెయ్యని యిటువంటివారిగురించి ఎవరూ పట్టించుకునుండేవారుకారు. కానీ సిస్టర్ లూసీకి ఎందుకనో జగదాంబపైన ఒకరకమైన జాలి ఏర్పడి ఆమె డాక్టర్లందరికీ, జకదాంబ తనకి దూరపు బంధువనీ, చాలాకాలం తరవాత కలుసుకోవడం వల్ల మొదలు గుర్తుపట్టలేదనీ ఏవో కథలుచెప్పి, పెద్ద డాక్టర్లందరిచేత పరీక్షచేయిస్తోంది.

దాదాపు పది రోజులు గడిచిపోయాయి. ఈ

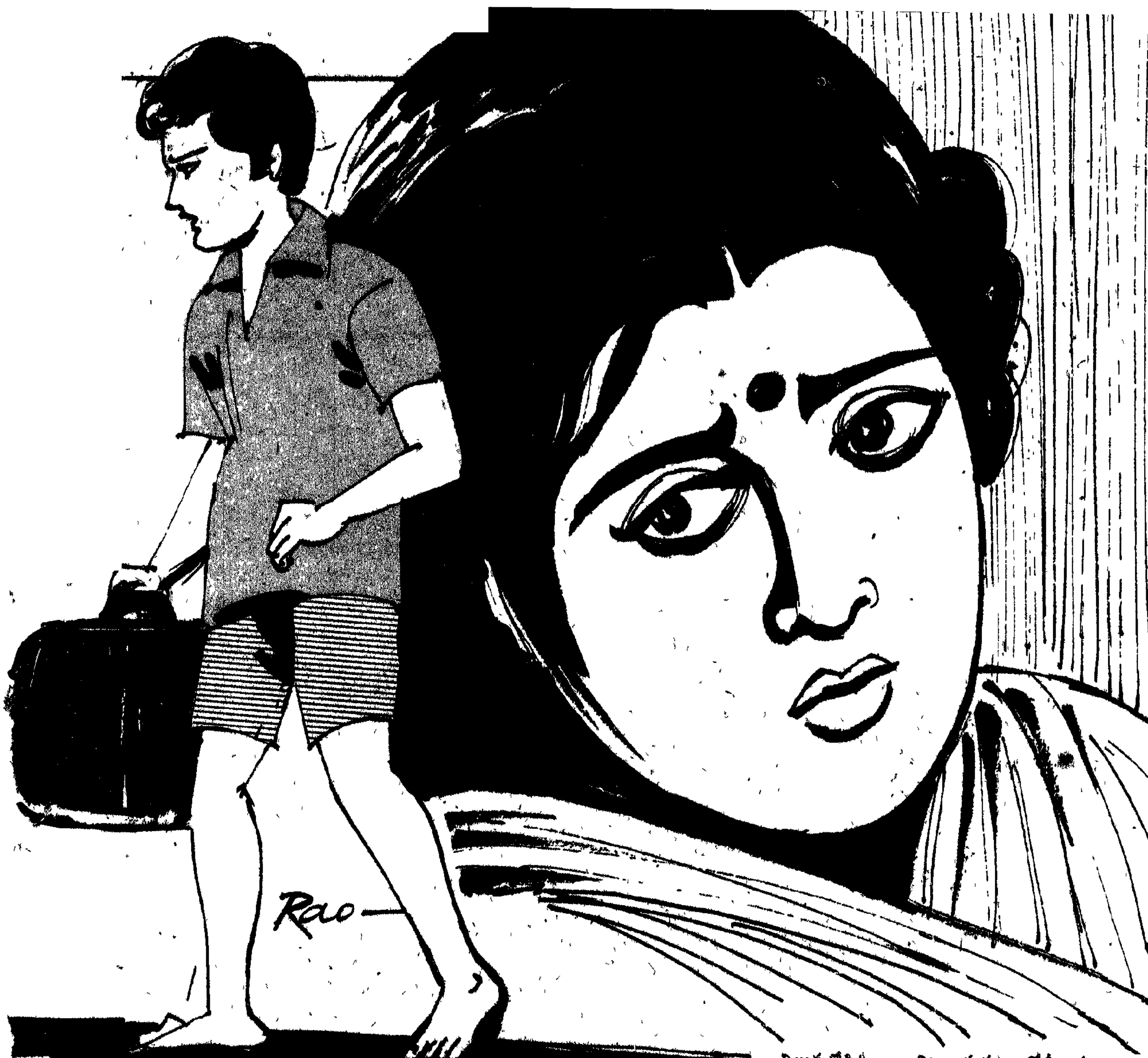

పదిరోజుల్లోనూ ఆమె ఒక్కమాట కూడా ఎవ్వరితో మాట్లాడలేదు. మతిస్థిమితం పోయిందేమో, మెదడువ్యాధుల ఆసుపత్రికి పంపించాలని కొందరు డాక్టర్లు అభిప్రాయపడ్డారు.

సిస్టర్ లూసీ పేషంట్లందరికీ టెంపరేచరు చూసి, మందు లివ్వవలసిన వాళ్ళందరికీ మందులిచ్చేసి, తన డ్యూటీ అయిపోవడంతో, జగదాంబ మంచం దగ్గరకొచ్చి "వెళ్తున్నాను. నా డ్యూటీ అయిపోయింది" అని చెప్పింది. జగదాంబ మామూలుగా అయితే ఉలుకూ పలుకూలేకుండా వూరుకునేదే. కానీ అకాకాశ సిస్టర్ చెయ్యిపట్టుకుని "నాకోసం ఎవరూ రాలేదా?" అని అడిగింది.

"లేదు" అని సిస్టర్ లూసీ తలూపి, "మీ అడ్రస్ చెప్పండి. మీవాళ్ళని నేను పిల్చుకొస్తాను" అంది. జగదాంబ సమాధానం చెప్పలేదు.

సైగచేసి చూపించింది, కాగితమూ, పెన్సిలూ తెమ్మని. లూసీ గబగబా వెళ్ళి డాక్టరు రూములో నుంచి కాగితమూ పెన్సిలూ తెచ్చియిచ్చింది.

"బాబూ శరత్! అమ్మ మనసు నీ కర్థంకాలేదురా! పెళ్ళినాటినుంచీ నువ్వు భూమిమీద పడేవరకూ కట్నం ఎక్కువ తీసుకురాలేదని, నన్ను రాసి రంపాన పెట్టారు అత్తమామలు. ఎందు చూడాలిననికూడా దయా దాక్షిణ్యాలు లేకుండా గొడ్డులా చాకిరీ చేయించుకుని పట్టెడన్నం పెట్టకుండా మలమల మాడ్చి చంపినా నీమీద ప్రేమతో ఆత్మహత్య చేసుకోకుండా బతికాను. కానీ ఆ పదాతులో పరాత్పరో నువ్వు పుట్టినా, నువ్వేడుస్తూవుంటే ఎత్తుకుని లాలించక నీమీద విసుక్కున్నానని కోపగించావా బాబూ ఈ అమ్మమీద!

వొంటిమీద నగలన్నీ మీ నాన్న తాగుడుకి నిలువుదోపిడి యిచ్చి, నువ్వు గోలీకాయలు కొనుక్కుంటానన్నా, పతంగులు కొనుక్కుంటా నన్నా డబ్బులు లేవన్నానని అలిగావాబాబూ అమ్మమీద!

తాగిన మైకంలో మీ నాన్న నన్ను కుక్కను బాదినట్టు బాదితే, ఆ బాధ భరించలేక తిరిగి ఏమిచెయ్యలేక ఆ కోపం నీమీద చూపించాను నువ్వేదో కావాలని గొడవచేస్తూవుంటే, ఛెళ్ళున చెంపమీదకొట్టి. అసహ్యించుకున్నావాబాబూ అమ్మంటే!

ఎన్నిరోజులు పస్తున్నా, ఎన్ని దెబ్బలుతిన్నా, ఎన్ని చీదరింపులు భరించినా, అన్నీ నీకోసమే ఓర్చుకుని బతికున్నానని నీ చిన్ని మనసుకేం తెలుసు?

అత్తమామలు యింట్లోంచి తన్ని తగిలేసినా, మీ నాన్న మరొక మనిషిని చేసుకుని నన్నొదిలేసినా, నే నింకా బతికేవున్నానంటే అది నీకోసమనని నీ

ధర్మపథం

విద్యాదుల ప్రయోజనం

ప్రతి దానికి ఏదో ఒక ప్రయోజనం ఉంటుంది. ఒక్కటేకాదు. చాలా ప్రయోజనాలుండ వచ్చును. అయినా వాటిలో ముఖ్య మైనది ఒక్కటే! అధిపత్యం, తపస్సు, విద్య, ధనం అనే నాల్గిటి ముఖ్య ప్రయోజనాలను గురించి ప్రాచీనులూ ఇలా చెప్పారు– వాటిలో ప్రభుత్వం, తపస్సు, విద్య, ధనం అనే నాలిగింటిని గురించి ఒక చక్కని శ్లోకం ఇలా చెప్పబడింది

'ఆజ్ఞామాత్ర ఫలం రాజ్యం
బ్రహ్మచర్య ఫలం తపః,
పరిజ్ఞాన ఫలం విద్యా
దత్త భుక్త ఫలం ధనమ్"

రాజ్య పదం ప్రభుత్వ పరమైనది ప్రభుత్వముందుకి ఆజ్ఞయే ప్రధాన ఫలమనీ, తపస్సునకు బ్రహ్మచర్యమే ఫలమనీ, విద్యకు జ్ఞానమే ముఖ్యమనీ, ధనానికి త్యాగానుభవాలు ముఖ్యమనీ దీని అభిప్రాయం

ప్రభుత్వ సంబంధమైన అధికారానికి పలుకుబడి, దాని మూలంగా ధన సంపాదన మున్నగు ప్రయోజనాలు ఉండవచ్చును, అయినా ఆజ్ఞా పాలన ముఖ్యమైన ప్రయోజనం తన ఆజ్ఞకు చెల్లుబడి లేకపోతే, తన అధికారం నిష్ప్రయోజన మవుతుంది. గౌరవం ఉండదు. అధికార స్థానం నుంచి దిగిపోవలసి ఉంటుంది

తపస్సు చెయ్యడానికి అనేక ప్రయోజనాలుండవచ్చు. తన కోరిక నెరవేరడం, పగను సాధించడం, అద్భుత శక్తి సంపాదించడం మొదలైనవి తపః ప్రయోజనాలై ఉండవచ్చు కాని బ్రహ్మచర్యమే దాని ముఖ్య ప్రయోజనం యోగులు సంసారానికి దూరంగా ఉండాలి అట్టివారికే ఎక్కువ గౌరవం వ్యాస మహర్షికంటె కూడా ఆయన కుమారుడు శుకమహర్షి – శాశ్వత బ్రహ్మచర్య మవలంబించుట వల్ల అత్యుత్తముడనే కీర్తి సంపాదించాడు.

విద్యకు ధనసంపాదన, కీర్తి మొదలైన ఇతర ప్రయోజనాలు చాలా ఉండవచ్చును కాని వాటికంటె ముఖ్యమైనది జ్ఞాన సంపాదన. సరియైన విద్యార్థులు ఇంకా జ్ఞానాన్ని సంపాదించాలనే ఆసక్తితో ఉంటారు జ్ఞానం నిరవధికమైనదని వారి అభిప్రాయం.

ధనం వున్నందుకు దానిని భద్రంగా దాచి పెట్టినందువల్ల ప్రయోజనం లేదు దాచిన ధనం, ఉన్నా లేనట్లే లెక్క ఉపయోగంలో ఉన్నప్పుడే దానికి విలువ. ధనం ఉన్నందుకు ఇతరులకు ఇవ్వాలి, తాను అనుభవించాలి. ఈ రెండింటికీ ఉపయోగించని ధనం వల్ల ప్రయోజనం ఉండదు

–బులుసు వేంకట రమణయ్య

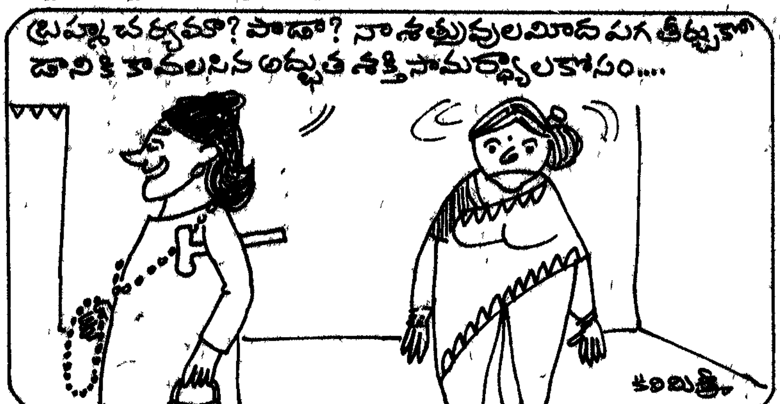

అమ్మ నమస్తే!

పసిమనసుకేం తెలుసు...

నాకు కూడు లేకపోయినా ... వాడు చూడలేక ఊడిగంచేసి, ... ప్రాణాలతో మిగిలేనని నీ కెలా చెప్పనుబాబూ!

నువ్వెక్కడున్నా క్షేమంగా వుండాలి! ఎప్పటికైనా అమ్మ గుర్తుకొస్తే నా గాథ నిన్ను కదిలిస్తే నే చెప్పింది నిజమనితోస్తే రెండు కన్నీటిబొట్లు కార్చు! నాపరితప్త హృదయానికవి వుపశమనం కలిగిస్తాయి!

బాబూ ఒక్కమాట! నువ్వు పెరిగి పెద్దవాడివ వయ్యాక ఏ ఆడపిల్ల మనసునీ కష్టపెట్టకుబాబూ! ముఖ్యంగా కట్టుకున్నదాన్ని కన్నీరుపెట్టకుండా చూడుబాబు! ఇదే నేను నిన్నడిగేవరం! నువ్వు నా కిచ్చే ప్రతిఫలం! అంతకన్నా యింకేదీ కోరనుబాబూ! నిన్ను చూడాలనే కోరికతో యిన్నాళ్ళూ వొళ్ళంతా కళ్ళుచేసుకుని బతికున్నాను బాబూ! ఇంక నావల్ల కాదు వెళ్ళిపోతున్నాను మళ్ళీ జన్మంటూ వుంటే నువ్వే నాకు బిడ్డగా పుట్టాలనీ నా వొళ్ళోంచి నిన్ను దింపకుండా ముద్దులుకురిపిస్తూ పెంచాలనీ ఆశిస్తూ కళ్ళు మూసుకుంటున్నాను క్షమించు బాబూ! ఈ జన్మకి యింకేమి చెయ్యలేను

ప్రేమతో,
మీ అమ్మ
జగదాంబ

ఉత్తరాన్ని మడిచి నర్సుచేతికిచ్చింది దీన్ని అచ్చువేయించమ్మా పేపర్లో అంది మెల్లగా! అంతే! ఆమె తల పక్కకి వాలిపోయింది నర్సు హడావుడిగా పల్సుచూసింది కంగారుగా డాక్టర్ని పిలించింది డాక్టరు పెదవివిరిచాడు

ఏనాటిబంధమో! చుట్టమని చెప్పినందుకు ఆమె బాధ్యత నర్సులూసీ మీదపడింది టాక్సీని పిలిపించి నలుగురు మనుష్యులకి డబ్బిచ్చి శవాన్ని తీయించి దహనసంస్కారాలు చేయించింది ఆమె రాసిన ఉత్తరాన్ని ఆమె కోరికప్రకారం అన్ని పేపర్లలోనూ వేయించింది ఎవరైనా ఒస్తారేమోనని ఎదురు చూసింది కానీ ఎవ్వరూ రాలేదు ఎక్కడున్నాడో? పాపం! అనుకుంటూ ఆసుపత్రికి వొచ్చిన నర్సుకి లూసీ! ఎవరో శరత్ అనే అబ్బాయొచ్చి వెళ్ళిపోయాడు ఆ జగదాంబగారికోసం అని చెప్పింది సిస్టర్ జానకి!

ఎక్కడి కెళ్ళాడు? ఏం చెప్పాడు? ప్రశ్నించింది లూసీ

"ఏమీ చెప్పలేదు. ఆమె చనిపోయింది అని చెప్పగానే వెళ్ళిపోయాడు కళ్ళనీళ్ళుపెట్టుకుంటూ అంది

అంతే! అప్పటినుంచి యిప్పటివరకూ సిస్టర్ లూసీ శరత్ కోసం ఎదురుచూస్తూనేవుంది .! □